

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ

ул. "Развигор" № 1, 1421 София, тел: 8193200; факс: 8654812
e-mail: nbpp@nbpp.government.bg

Указания за реда и условията за представителство от адвокат на лица по чл. 25 от Закона за убежището и бежанците и за отчитане и заплащане на осъществената от адвоката дейност.

Настоящите указания уреждат правата и задълженията на адвокатите, назначени от председателя на Националното бюро за правна помощ (НБПП), по реда и при условията на чл. 25 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), за представителство и правна помощ на непридружени малолетни или непълнолетни чужденци, търсещи или получили международна закрила, както и реда и условията за отчитане, на осъществената от тях дейност, и начина за определяне на адвокатските им възнаграждения.

I. Права и задължения на адвокат, назначен с решение на председателя на НБПП, за представителство на лице по чл. 25 от ЗУБ:

1. Да проведе лична среща с детето като:

а) Във възможно най-кратък срок след получаване на решението, да уговори с интервюиращия орган от Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС) дата, място и час за предварителна среща с детето;

б) При осигурени от ДАБ условия или чрез съдействието на други органи и организации, намиращи се в договорни отношения с Агенцията, да проведе предварителната среща с детето, преди интервюто, която включва запознаване с детето и неговото лично досие, разясняване на производството по молбата за международна закрила, информиране на лицето за неговите права и задължения, за смисъла и последствията от личното интервю и как да се подготви за него, да му разясни правните последици от решенията на ДАБ и правните възможности в негов интерес, да го информира за правата му свързани с представителството и защитата му, в случай че навърши пълнолетие преди да приключи производството пред ДАБ с влязло в сила решение;

в) Адвокатът има право да поиска от ДАБ да бъде осигурена подходяща стая за провеждане на срещата, за да бъде гарантирана поверителността на разговора в присъствието на преводач.

2. Да се грижи за правните интереси на детето, търсещо или получило международна закрила, в съответствие с принципа за осигуряване най-добрия интерес на детето, на всеки

етап на производствата по предоставяне на международна закрила, до тяхното приключване с влязло в сила решение.

3. Да представлява детето във всички производства и процедури пред ДАБ:

- а.) производство по предоставяне на международна закрила;
- б.) производство за събиране със семейство на територията на Република България;
- в.) производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила и прехвърляне;
- г.) производство за прекратяване и отнемане на закрила; д.) процедура по предварително разглеждане на последваща молба за международна закрила.

4. Представителството в производство/процедура по т. 3 включва:

- а.) участие на адвоката при провеждане на интервюто, като има право да задава въпроси, да прави искания и възражения, както и да излага съображения, свързани с молбата за закрила и с провежданото административно производство. При необходимост да изготви становище, съобразено с най- добрия интерес на детето;
- б.) при наличие на обстоятелства за събиране на семейство да проведе среща с детето, да го запознае с възможността да се събере с членовете на семейството си на територията на Република България, да изиска от детето необходимите документи, въз основа на които да изготвя, подписва и подава пред ДАБ молба за събиране на семейство;
- в.) получаване от адвоката на разпореджания и решения на ДАБ, като при необходимост изготвя писмено становище по тях;
- г.) обжалване на индивидуалните административни актове на ДАБ, които не са в интерес на представлявания;
- д.) извършване и на други действия в рамките на производството.

5. Да осъществява процесуално представителство във всички производства пред съдебните органи.

6. Да представлява детето и пред други административни органи - социални, здравни, образователни, МВР и други институции в България, като дава мотивирано съгласие и подписва от негово име всички изискващи се от тези органи документи, които са в интерес на детето и касаят социалните, здравни и образователни права на детето, например:

- да подписва информирано съгласие, в случаите когато интервюиращия орган назначи експертиза за установяване на възрастта на лицето;
- да подписва информирано съгласие за лечение на лицето;
- да подписва заявление за избор на личен лекар;
- да подписва декларации за съгласие при постъпване в болнично заведение;
- да подписва заявления до съответните регионални управления на образованието за включване на детето в българската образователна система;
- да подписва документи до социалните служби за настаняване на детето в специализирана институция за предоставяне на социални услуги, за учредяване на настойничество/попечителство след запознаване със становището на социалния работник към Дирекция „Социално подпомагане“;
- да дава съгласие и да подписва съответните документи за участие на детето при организирани мероприятия за деца извън центровете на ДАБ при МС, като

предварително се информира за самото събитие и се увери, че детето желае да вземе участие в него;

- да съдейства на лицето, след получаване на бежански или хуманитарен статут, за вписването му в регистъра на населението – настаняване, адресна регистрация, издаване на лични документи и други.

7. Адвокатът има право да откаже такова съгласие, ако прецени, че това не е в интерес на детето, като се обоснове писмено.

8. Да представлява детето при отказ от закрила, пред съответните органи, във връзка с връщане в страната на произход.

9. Назначеният от председателя на НБПП адвокат има право да изисква от служителите и органите на ДАБ при МС и от служителите на други административни органи и институции, както и от органите на съдебната власт, максимално съдействие, при осъществяването на представителството и защитата на правата на децата, състоящо се в предоставяне на копия от документи по административните преписки и съдебните дела.

10. Назначеният от председателя на НБПП адвокат има право да подава сигнали и жалби, в случай, че служители и органи на ДАБ при МС и служители на други административни органи възпрепятстват осъществяването на задълженията им за представителство и защита на децата. Сигналите се подават до председателя на НБПП, до председателя на ДАБ при МС и до органи и организации, упражняващи мониторинг върху процедурите, свързани с бежанците и в частност с лица по чл. 25 от ЗУБ, като с оглед оптимизиране на разходи и време, сигналите и жалбите могат да се подават по електронна поща и подписани с КЕП.

11. Адвокатът уведомява ДАБ, НБПП и лицето, по възможност до месец преди навършване на пълнолетие на последното или към датата на навършване на пълнолетие на детето, че правомощията му се прекратяват.

12. Правомощията на адвоката по отношение на непридружения малолетен или непълнолетен чужденец се прекратяват по силата на Закона за убежището и бежанците при наличието на следните основания:

12.1. При навършване на пълнолетие на лицето;

12.2. Когато лицето се събере на територията на Република България с родител, настойник или попечител;

12.3. Когато лицето е получил особено представителство и грижа по реда на Семейния кодекс /СК/;

12.4. При възникнало настойничество или попечителство по право по реда на СК.

13. Представителят се заменя в следните случаи:

13.1. при невъзможност за изпълнение на задълженията;

13.2. при конфликт на интереси с лицето;

13.3. при наличие на разногласия относно линията на защита и представителство.

II. Ред и условия за отчитане на адвокатите, представлявали лица по чл. 25 от ЗУБ и определяне на възнагражденията им.

1. Адвокатът подава отчет за извършената дейност по общия ред, чрез Единната електронна система за правна помощ, до съответния адвокатски съвет.

2. Към всеки отчет, адвокатът следва да прилага искането от ДАБ и решението на председателя на НБПП, с което е назначен за представител на детето. Допълнително, съобразно правата и задълженията на адвоката по чл. 25, ал. 3 от ЗУБ, към отчета се прилагат и:

а.) По чл. 25, ал. 3, т. 1 от ЗУБ - надлежно попълнена и оформена отчетна форма за представителство - Приложение 1, към настоящите указания, с конкретизиране на всяка от дейностите, осъществени от адвоката в съответното производство или процедура пред ДАБ до произнасянето на ДАБ със съответния акт. Тя следва да съдържа дата, място, час и подписи на съответните лица, да са приложени писмени становища, свързани с производствата/процедурата, крайния акт и други документи, удостоверяващи извършената от адвоката работа до приключване на производството;

б.) По чл. 25, ал. 3, т. 2 от ЗУБ - надлежно попълнена и оформена отчетна форма за представителство - Приложение 1, към настоящите указания, с конкретизиране на всяка от дейностите, осъществени от адвоката, като съдържа дата, място, час и подписи на съответните лица, да са приложени писмени становища и други документи, удостоверяващи извършената от адвоката работа;

в.) По чл. 25, ал. 3, т. 3 от ЗУБ - всички, удостоверяващи извършената работа, документи.

3. Адвокатският съвет изпраща до НБПП отчета ведно с документите, удостоверяващи извършените от адвоката дейности и с мотивирано предложение за заплащане.

4. Адвокатското възнаграждение се определя по следния начин:

а.) на основание чл. 27м, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ (НЗПП) за работа по т. 2, б. „а“ от настоящия раздел - след преценка на вида и обема на извършените дейности в хода на представителството в производство/процедура;

б.) на основание чл. 27м, ал. 2 от НЗПП за работа по т. 2, б. „б“ от настоящия раздел - след преценка на вида и обема на извършените дейности;

в.) на основание чл. 27м, ал. 2 от НЗПП за работа по т. 2, б. „в“ за процесуално представителство пред административни органи и по чл. 24 от НЗПП за работа по т. 2, б. „в“ за процесуално представителство пред съдебните органи;

г.) на основание чл. 25а, ал. 3, във вр. с чл. 27м от НЗПП и във вр. с чл. 25 от ЗУБ - отделно възнаграждение за изготвяне на жалба срещу индивидуален административен акт на председателя на ДАБ се заплаща, само ако адвокатът не продължи представителството пред съда по образуваното, въз основа на жалбата, административно дело, а при обжалване и представителство пред съда на адвоката се заплаща възнаграждение по чл. 24 от НЗПП.

5. НБПП преценява дали извършената от адвоката дейност попада в обхвата на НЗПП.

6. Не подлежат на самостоятелно заплащане молби, сигнали и жалби до ДАБ или до други административни органи, както и срещи с представляваното лице, които имат

уведомителен или информационен характер или спомагат за осъществяването на същинските действия регламентирани в Закона за убежището и бежанците и Наредбата за заплащането на правната помощ и свързани с представителството на лицето.

7. Информирани съгласия за повтарящи се действия, независимо от техния брой, но за един вид дейност, и извършени в рамките на една календарна година се заплащат, като едно действие, еднократно.

8. За представителство и правна помощ пред административни органи, в т. ч. социални, здравни, образователни и други институции в Република България, осъществени в почивни, празнични дни, както и в часовете от 22.00 до 6.00 часа на следващия ден, се заплаща възнаграждение на осн. чл. 9, ал. 3 от НЗПП.

9. За неуредена в чл. 27м от НЗПП дейност се прилагат по аналогия други разпоредби от НЗПП:

а.) за провеждане на предварителна среща с лицето, която включва: запознаване с лицето и неговото лично досие, разясняване на производството за международна закрила, консултация на същото за неговите права и задължения, за смисъла и последствията от личното интервю и как да се подготви за него, разясняване на правните последици от решенията на ДАБ и правните възможности в негов интерес свързани с процедурите пред ДАБ, се прилага по аналогия чл. 13, т. 1, б. „б“, във вр. с чл. 27м от НЗПП и във вр. с чл. 25 от ЗУБ;

б.) За процесуално представителство по досъдебно или съдебно наказателно производство, извършената дейност се отчита и заплаща по общия ред, като в зависимост от вида и предмета на делото се прилага съответната разпоредба от НЗПП и определеното в нея адвокатско възнаграждение.

Настоящите указания са приети с Решение №314 от заседание на НБПП, състояло се на 06.11.2025 г. и са предназначени за прилагане и изпълнение от НБПП, Адвокатските съвети и адвокатите осъществяващи правна помощ по чл. 25 от Закона за убежището и бежанците.